

Preferencje partyjne Polaków w marcu 2004 r.

Warszawa, marzec 2004 roku

- Gdyby wybory do Sejmu odbywały się w marcu, to frekwencja wyborcza raczej nie przekroczyłaby jednej trzeciej uprawnionych, mogłaby być nawet nieco niższa – wynika z szacunków opartych na naszych doświadczeniach w badaniach przedwyborczych i uzyskanych najnowszych danych. W zrealizowanym przez nas badaniu zamiar wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych potwierdziło zdecydowanie 32% pełnoletnich osób, a raczej – 26%. Do urn raczej nie zamierzało iść 12% pytanych, a na pewno nie – 25%.
- Na pierwszym miejscu z wynikiem 29% poparcia znalazła się PO. Druga lokata przypadła Samoobronie (23%). Na trzeciej pozycji w rankingu znalazło się PiS (12%). Wynik jednocyfrowy, ale uprawniający do wprowadzenia swoich przedstawicieli do parlamentu uzyskały: SLD (9%), LPR (8%) i PSL (6%).
- Wśród pozostałych ugrupowań, o które pytaliśmy 3% poparcia uzyskała UP, a po 2% - UW, KPEiR i UPR. Jeden na stu badanych zgłaszał gotowość oddania głosu na ZChN, KPN-OP i Demokratyczną Partię Lewicy.
- W nowym parlamencie Platforma Obywatelska mogłaby liczyć na jedną trzecią miejsc w ławach sejmowych (33,48%). Samoobronie przypadłoby ponad jedna czwarta miejsc (28,26%). Dla pozostałych partii pozostałoby niespełna dwie piąte miejsc. Wśród nich najwięcej przypadłoby PiS – 61 mandatów, natomiast najmniej (pomijając przedstawicieli mniejszości) – PSL (27 mandatów).

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

Prezentowane w tym opracowaniu wyniki preferencji partyjnych w hipotetycznych wyborach do Sejmu pochodzą z badania zrealizowanego w pierwszym tygodniu marca¹. Nasz poprzedni pomiar miał miejsce miesiąc wcześniej.

Niniejsze opracowanie mówić będzie o prognozach dotyczących ewentualnej frekwencji, o wynikach poparcia dla partii (dzięki uwzględnieniu wcześniejszych danych istnieje także możliwość sprawdzenia, jak zmieniało się poparcie dla partii od lipca ub. r.) oraz o tym, jak wyniki wyborów przełożyłyby się na liczebność poszczególnych klubów w nowym parlamencie.

GOTOWOŚĆ GŁOSOWANIA

W marcu – podobnie jak w lutym – wciąż utrzymywał się niski poziom mobilizacji wyborców. Pełną gotowość uczestniczenia w wyborach do Sejmu – gdyby miały się one odbywać w pierwszej połowie marca – zadeklarowało tylko 32% badanych. Oznacza to, że frekwencja wyborcza raczej nie przekroczyłaby jednej trzeciej uprawnionych, mogłaby być nawet nieco niższa (*z naszych doświadczeń w badaniach przedwyborczych wynika, że faktyczna frekwencja oscyluje wokół odsetka wcześniejszych odpowiedzi „zdecydowanie tak” na pytanie o gotowość głosowania w przyszłych wyborach*).

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIAŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ														
(Dane w proc.)	Late pol 23.IX.'01	PKW 23.IX.'01	5-7. VII.'03	9-11. VIII.'03	23-25. VIII.'03	6-8. IX.'03	4-6. X.'03	11-13. X.'03	25-27. X.'03	8-10. XI.'03	6-8. XII.'03	10-12. I.'04	5-8. II.'04	4-7. III.'04
Zdecydowanie tak	46,4	46,29	35	38	37	37	36	34	36	36	34	38	31	32
Raczej tak			29	23	24	28	25	25	25	24	25	23	29	26
Raczej nie			10	11	10	11	12	10	10	11	14	12	13	12
Zdecydowanie nie			21	21	23	19	23	24	23	24	23	22	22	25
Trudno powiedzieć			5	7	6	5	4	7	6	5	4	5	5	5

Late poll – badanie zrealizowane przez TNS OBOP w dniu wyborów.

¹ Sondaż TNS OBOP zrealizowany w dniach 4-7 marca 2004 r. na reprezentatywnej, losowej 950-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

PREFERENCJE PARTYJNE

Liderem marcowego rankingu partii TNS OBOP pozostaje Platforma Obywatelska, której obecny wynik jest najwyższy w historii (29%). Na drugiej pozycji – z dopiero 23% głosów – znalazła się Samoobrona. Trzecia pozycja w rankingu przypadła PiS (12%). Po raz pierwszy SLD uzyskał wynik jednocyfrowy (9%); rezultat ten był zbliżony do rezultatu LPR (8%). Wynik powyżej pięcioprocentowego progu uzyskało ponadto PSL (zamiar głosowania nań zadeklarowało 6% osób, które – niezależnie od stopnia pewności głosowania – zapowiedziały udział w wyborach i jednocześnie miały sprecyzowane preferencje).

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA
POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU

	Late poll	3.IX.'01 PKW	5-7. VII.'03	9-11. VIII.'03	23-25. VIII.'03	6-8. IX.'03	4-6. X.'03	11-13. X.'03	25-27. X.'03	8-10. XI.'03	6-8. XII.'03	10-12. I.'04	5-8. II.'04	4-7. III.'04
Platforma Obywatelska Rzeczy- pospolitej Polskiej (D. Tusk)	12,25	12,68	12	15	16	15	16	15	20	21	20	26	24	29
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper)	10,28	10,20	18	9	10	10	7	12	13	13	16	16	23	23
„Prawo i Sprawiedliwość” (J. Kaczyński)	8,94	9,50	14	14	11	13	13	15	12	11	13	10	10	12
Sojusz Lewicy Demokratycznej – SLD (L. Miller)	-	-	21	23	25	24	26	20	18	20	16	19	12	9
Liga Polskich Rodzin (R. Giertych)	7,51	7,87	8	13	12	9	11	10	11	11	9	10	12	8
Polskie Stronnictwo Ludowe – PSL (J. Kalinowski)	9,35	8,98	11	9	9	12	8	8	7	9	8	7	5	6
Unia Pracy – UP (M. Pol)	-	-	4	3	4	4	3	4	6	3	2	2	2	3
Unia Wolności – UW (W. Frasyniuk)	3,19	3,10	3	6	4	3	5	5	3	3	3	3	4	2
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)	-	-	4	3	4	3	2	2	2	4	4	2	3	2
Unia Polityki Realnej – UPR (S. Wojtera)	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	2
Zjednoczenie Chrześcijańsko- Narodowe – ZChN (J. Kropiwnicki)	-	-	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1
Konfederacja Polski Niepodległej – Obóz Patriotyczny (P. Sytek)	0,01	-	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
Demokratyczna Partia Lewicy (A. Ciach)	-	-	-	-	-	-	-	0	1	0	0	0	1	1
Partia Ludowo-Demokratyczna (R. Jagieliński)	-	-	0	1	1	2	1	1	2	0	1	1	1	0
Polska Unia Gospodarcza (W. Kornowski)	0,06	0,06	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0
Ruch Katolicko-Narodowy (A. Macierewicz)	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0	0	1	1	0
Centrolewica Rzeczypospolitej Polskiej (D. Kantorski)	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Stronnictwo Konserwatywno Ludo- we – Ruch Nowej Polski (A. Balazs)	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stronnictwo Demokratyczne – SD (A. Arendarski)	-	-	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Polska Partia Socjalistyczna - PPS (Z. Puchajda)	0,11	0,10	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Ruch Społeczny (K. Piesiewicz)	-	-	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Polska Wspólnota Narodowa (B. Tejkowski)	0,12	0,02	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Inne partie	0,96	0,85	0	1	1	2	2	2	2	0	3	1	1	1
Koalicja Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy”	41,51	41,04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akcja Wyborcza Solidarność Prawicy	5,71	5,60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Na kartkach umieszczono nazwy partii i koalicji wg kolejności alfabetycznej. Przy ich nazwach, w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i które wiedziały, na jakie z wyszczególnionych na liście – lub inną niż wymienione partie zagłosować. Wynik 0% poparcia dla partii oznacza, że elektorat tego ugrupowania może stanowić mniej niż 1% lub może kształtować się na poziomie 1% (po uwzględnieniu wyniku uzyskanego po przecinku i błędzie statystycznego)

Late poll – badanie zrealizowane przez TNS OBOP w dniu wyborów.

NIEZDECYDOWANI

Wśród osób, które deklarowały zamiar uczestniczenia w wyborach (niezależnie od stopnia pewności głosowania) 15% nie było pewnych, której z partii przekazałoby poparcie.

MANDATY

W nowym parlamencie Platforma Obywatelska mogłaby liczyć na jedną trzecią miejsc w ławach sejmowych. Samoobronie przypadłaby ponad jedna czwarta miejsc. Dla pozostałych partii pozostałoby niespełna dwie piąte miejsc. Wśród nich najwięcej przypadłoby PiS – 61 mandatów, natomiast najmniej (pomijając przedstawicieli mniejszości) – PSL (27 mandatów).

SYMULACJA PODZIAŁU MANDATÓW W NOWYM SEJMIE NA PODSTAWIE WYNIKÓW SONDAŻU ZREALIZOWANEGO PRZEZ TNS OBOP W DN. 4-7 MARCA 2004 R.

	Liczba mandatów	Odsetek mandatów
PO	154	33,48%
Samoobrona	130	28,26%
PiS	61	13,26%
SLD	44	9,57%
LPR	42	9,13%
PSL	27	5,87%
Przedstawiciele niemieckiej mniejszości narodowej*)	2	0,43%

*) Podziału głosów dokonano przy założeniu, że przedstawiciele niemieckiej mniejszości narodowej uzyskają dwa mandaty. Różnica w liczbie mandatów przyznanych ugrupowaniom, które uzyskały tyle samo procent poparcia w badaniu, wynika z uwzględnienia rezultatu z miejscem po przecinku

GOTOWOŚĆ UCZESTNICZENIA W WYBORACH PARLAMENTARNYCH(a)

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	jeszcze nie wiem	
OGÓŁEM		32	26	12	25	5	950
PŁEĆ	mężczyźni	34	28	11	22	6	454
	kobiety	31	23	14	27	5	496
WIEK	18-24 lata	28	31	17	22	3	172
	25-34 lata	24	36	16	18	6	147
	35-44 lata	31	27	11	25	6	173
	45-54 lata	35	22	10	26	7	191
	55-64 lata	41	19	11	23	6	120
	65 i więcej lat	36	17	10	32	5	147
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	28	25	15	26	5	248
	zasadnicze zawodowe	27	29	7	28	10	256
	średnie i pomaturalne	35	22	16	23	3	332
	wyższe i licencjat	45	28	5	19	3	106
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	30	27	11	26	6	350
	miasta do 20 tys.	30	31	13	19	7	121
	miasta 20-100 tys.	34	19	15	25	7	188
	miasta 100-500 tys.	28	25	14	29	4	173
	miasta pow. 500 tys.	43	27	11	19	1	118
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	44	30	8	16	2	66
	prywatni przedsiębiorcy	48	9	3	31	9	37
	pracownicy administracji i usług	23	32	13	29	3	106
	robotnicy	30	26	11	26	7	103
	rolnicy	25	39	12	15	8	50
	gospodynie domowe	26	23	21	26	4	42
	emeryci	39	16	10	29	5	183
	renciści	35	23	14	22	7	101
	uczniowie i studenci	32	30	21	15	2	102
	bezrobotni	24	28	12	29	8	159
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	34	26	11	22	7	551
	nieregularnie praktykujący	27	25	15	31	3	254
	niepraktykujący	35	25	16	23	2	144
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	39	22	16	23	0	117
	średnia	34	26	11	24	6	530
	zła	26	27	14	27	6	298
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	15	17	18	41	9	162
	raczej się nie interesują	31	31	12	20	5	333
	raczej się interesują	37	24	12	22	5	400
	bardzo zainteresowani	55	22	2	21	1	54
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	40	23	8	25	4	102
	centrolewicowe	36	34	6	22	2	94
	centroprawicowe	49	34	0	16		84
	prawicowe	38	30	10	21	1	183
	trudno powiedzieć	24	21	18	28	9	487
	dobry	35	38	7	16	4	77

OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	zły	32	25	13	25	6	809
	trudno powiedzieć	31	23	19	21	5	57

a Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 4-7 marca 2004 r.

PREFERENCJE PARTYJNE (WYBORY DO SEJMU)

- wyniki wśród osób mających sprecyzowane preferencje, które zadeklarowały gotowość głosowania i miały sprecyzowane preferencje

1.Centrolewica; 2.Demokratyczna Partia Lewicy; 3.KPN-OP; 4.KPEiR; 5.LPR; 6.PLD; 7.PO; 8.PPS; 9.PUG; 10.PWN;
11.PSL; 12.PiS; 13.Ruch Katolicko-Narodowy; 14.RS; 15.Samoobrona; 16.SLD; 17.SD; 18.SKL-RNP; 19.UPR; 20.UP; 21.UW; 22.ZChN;
96.inne(a,b)

		DANE W PROC.																			LICZBA OSÓB	
		1	2	3	4	5	6	7	9	11	12	13	15	16	17	18	19	20	21	22		96
OGÓŁEM		0	1	1	2	8	0	29	0	6	12	0	23	9	0	0	2	3	2	1	1	451
PŁEĆ	mężczyźni			1	1	7	1	26		7	13	0	26	10		0	2	3	2	0	1	240
	kobiety	0	1	1	3	10		32	1	4	9	0	20	8	0		2	3	3	2	1	211
WIEK	18-24 lata					5	1	37		2	13		26	6				6		3		80
	25-34 lata			1		2		31		9	19		18	7		2	7	3	1			71
	35-44 lata			2	1	14		29		2	16		20	7			1	2	4	1	2	87
	45-54 lata		1	2	1	8	1	27		10	4		29	9			1	2	3	0		89
	55-64 lata		0		6	8		26	3	5	8	1	18	17			1	3	1	1	2	61
	65 i więcej lat	2	1		5	11		19		7	10	1	25	11	1		1		4	1	1	62
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe		0		4	11	1	11	1	8	8	1	34	12	1		2	3		3	1	111
	zasadnicze zawodowe	1		3	1	10		17		6	14		37	4			1	3	1	1	1	121
	średnie i pomaturalne		0	1	2	5	0	43		4	12	0	13	11		1	2	4	1		0	152
	wyższe i licencjat		2			8		50		6	10		2	10			4		8			64
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś			2	2	9		15	1	12	7	0	35	7	0		1	4	1	2	1	164
	miasta do 20 tys.		0		3	9		26		3	9		30	11		2	1	3	3	1		61
	miasta 20-100 tys.			1	2	8	1	32		4	18		16	10			2	4	1			83
	miasta 100-500 tys.				3	6		48		2	17	1	11	10			1	1	1		1	73
	miasta pow. 500 tys.	1	2	2	1	7	1	39		1	10		11	11			4		8	1	1	70
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści		3	2		1		43		4	10		3	11		3	3	5	12			39
	prywatni przedsiębiorcy							58		2	29		4	1			6					19
	pracownicy administracji i usług					3	2	33		8	13	1	23	11			3		3			42
	robotnicy			2		12		38		4	16		14	5			2	4		2	3	49
	rolnicy			5		4				35			56									29
	gospodynie domowe					21		18		9	8		16	4	4		6	15				17
	emeryci		1		4	13		30		4	10	1	21	10				3	3	1	1	86
	renciści	2		3	10	4		6	3	9	5		25	24			6			2	2	48
	uczniowie i studenci					7	2	44			10		19	8				6		5		51
	bezrobotni				1	11		23			18		38	6				1	2			69
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący			0	3	11	0	25	1	7	12	0	24	8	0	0	2	3	2	1	1	273
	nieregularnie praktykujący		1	1	1	5	1	32		4	14	0	23	12			2	4	1	1		105
	niepraktykujący	1	2	3	2	4		38		3	7		22	12			2	3	3		1	71
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra			2		2		50		6	8		13	10				2	2	4	1	63
	średnia		0	0	2	11	1	28	1	5	11	0	21	9	0	0	3	3	3	0	0	252
	zła	1	1	2	2	7		19		7	12	0	33	10			1	2	1	1	1	134
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują			4	5	7	3	23		15	9		17	7			4			2	3	31
	raczej się nie interesują		1	1	4	9		27	1	4	9		26	8	0		0	6	2	2	0	166
	raczej się interesują	0		0	1	7	0	31		6	14	0	23	10			2	2	3	0	1	218
	bardzo zainteresowani		1			16		29		4	10	2	14	11		3	8		3		1	37

POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	2	3		3	3		16	3		3		22	39				5			1	57
	centrolewicowe				1	5		41		6	2		24	16				1	2			58
	centroprawicowe					8	1	54		10	9		14						3	1		64
	prawicowe				2	8		34		3	25	1	17			1	4		1	2	2	113
	trudno powiedzieć			3	3	12	1	15		8	9		31	6	0		3	6	3	1	0	159
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	2			6	6	1	41		6	9		4	14			2	5	3	2		49
	zły		0	1	2	8	0	27	0	6	12	0	26	8		0	2	3	2	1	1	375
	trudno powiedzieć					18		30			16		16	18	3							25

a Braki wyszczególnionych w opisie tytułu tabeli kolumn oraz puste komórki w tabeli danych oznaczają, że w badanej zbiorowości dana kategoria nie została wskazana przez żadną z osób.

Zera występują w sytuacji, gdy kategoria została wskazana - w badanej zbiorowości - przez liczbę osób stanowiącą mniej niż 1%.

b Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 4-7 marca 2004 r.